

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

7 maart 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Interpellatie van de heer Kris Van Dijck tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de samenstelling van de Vlaamse werkgroep ter voorbereiding van de defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over reis en verblijf van jongeren in ontwikkelingslanden

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Donderdag 7 maart 2002

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Jacques Laverge

– *De interpellatie wordt gehouden om 09.47 uur.*

Interpellatie van de heer Kris Van Dijck tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de samenstelling van de Vlaamse werkgroep ter voorbereiding van de defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Dijck tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de samenstelling van de Vlaamse werkgroep ter voorbereiding van de defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, ik houd deze interpellatie naar aanleiding van een persmededeling die het kabinet van minister Anciaux op 1 februari 2002 heeft verspreid.

Het Lambermontakkoord voorziet in de gedeeltelijke overdracht van de ontwikkelingssamenwerking aan de gemeenschappen en de gewesten. Aan gezien de bijzondere wet niet precies bepaalt om welke delen van deze bevoegdheid het gaat, moet dit voordien nog worden besproken. Een federale werkgroep zal de bepalingen van de bijzondere wet verder preciseren. Vooralsnog zijn de standpunten ter zake verdeeld.

Mijnheer de minister, het is evident dat u deze onderhandelingen wilt voorbereiden. U hebt dienaangaande een Vlaamse werkgroep samengesteld. Wat me hierbij heeft gestoord, is het feit dat de persmededeling het over 'alle Vlaamse democratische par-

tijen' heeft. De persmededeling bevat een lijst van uitgenodigde partijen. Ik veronderstel dat dit volgens u de Vlaamse democratische partijen zijn.

Ik vraag me dan ook af waarom de N-VA niet is uitgenodigd. U kunt hiervoor uw redenen hebben. Ik betreur het alleszins dat u de indruk wekt dat de N-VA geen democratische partij is.

– *De heer Luc Van den Brande, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Het is mogelijk dat u hier zo over denkt. Ik ben benieuwd wat u op mijn vragen zult antwoorden.

Vindt u de N-VA geen democratische partij ? Indien dit zo is, vraag ik me af waarom u deze mening bent toegedaan. Hebt u of de Vlaamse regering deze democratische partijen geselecteerd ? Indien u de N-VA wel een democratische partij vindt, kunt u dan verklaren waarom ze niet is uitgenodigd ? Zal de N-VA ook van deelname aan de federale werkgroep worden uitgesloten ? Vreest de federale regering kritische pottenkijkers ? Ik wil er in dit verband toch even op wijzen dat niet alle leden van de N-VA tegen het Lambermontakkoord waren. Vindt u dat hier democratisch wordt gehandeld ?

Wat de inhoud van het dossier betreft, vraag ik me af of er al een ontwerprijst is van die onderdelen van de ontwikkelingssamenwerking die u zou willen overhevelen. Kan deze ontwerprijst worden overgemaakt aan alle partijen die in mijn ogen democratisch zijn ?

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, ik zou hier even een informatieve vraag willen stellen. Het schijnt dat ik nu ook deel uitmaak van de Vlaamse werkgroep. Ik ben aanvankelijk niet als lid van deze werkgroep aangeduid. Om persoonlijk

Hostekint

ke redenen heb ik hiertegen geprotesteerd. Dit is evenwel een interne partijkwestie.

Dit is intern binnen de partij bepaald. Ik vraag me gewoon af wie er precies is aangezocht om vertegenwoordigers te sturen. Zijn dit de fracties of de politieke partijen ?

De heer Kris Van Dijck : In de persmededeling staat dat het over alle democratische partijen gaat.

De heer Patrick Hostekint : Indien de fracties zijn aangezocht, begrijp ik er niets meer van. Vormt de vroegere VU&ID-fractie volgens de minister momenteel een of twee fracties in het Vlaams Parlement ?

De Vlaamse werkgroep heeft vorige dinsdag vergaderd. Het kabinet van de minister heeft me gebeld met de vraag waar ik bleef. Blijkbaar was er niemand van de sp-a aanwezig. De heer De Ridder, die momenteel een buitenlandse reis maakt, was verontschuldigd. Hoewel ik blijkbaar deel uitmaak van deze werkgroep, heb ik geen uitnodiging ontvangen. Ik vraag me dan ook af hoe deze werkgroep precies is samengesteld.

Er zal tevens een federale werkgroep worden opgestart. Welke procedure zal bij het samenstellen van deze werkgroep worden gehanteerd ? Wie zal de Vlaamse werkgroep in de federale werkgroep vertegenwoordigen ? Ik weet niet of hierover al overleg met de federale overheid is gepleegd.

Mijn vragen staan dus wat los van de interpellatie van de heer Van Dijck. Hij heeft hier eigenlijk een interne kwestie van de vroegere VU&ID-fractie in het Vlaams Parlement naar voren gebracht.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, de Vlaamse werkgroep vormt een boeiende aanzet tot regionalisering. Bij heel wat bevoegdheidsoverdrachten komen problemen en spanningen naar voren. Het voorbereiden van de overdracht van de ontwikkelingssamenwerking in een dergelijke werkgroep zou dit kunnen voorkomen.

De vraag is op welke gronden de Vlaamse werkgroep is samengesteld. Mijns inziens heeft de minister deze keuze zelf gemaakt. Er was eerst sprake van een werkgroep van de meerderheidspartijen. De minister heeft dit naar andere partijen uitgebreid.

Ik kan enigszins begrijpen waarom de heer Van Dijck zich uitgesloten voelt. Ik ken de precieze bedoelingen van de minister natuurlijk niet. Een veruiming moet logisch worden aangepakt. Ik veronderstel niet dat de minister geen verschil ziet tussen de N-VA en het Vlaams Blok. Dit zou alleszins zeer pijnlijk zijn. Toen ik deze vragen tijdens de vergadering van de Vlaamse werkgroep wilde aankaarten, is me gezegd dat de werkgroep hier geen antwoord op kon geven. Ik bevind me nu in een vergadering van een parlementaire commissie. Ik veronderstel dat dit wel de juiste plaats is om dergelijke vragen te stellen.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Op 8 februari is de bij bijzondere wet voorziene federale werkgroep opgericht. Ik dacht dat het zou gaan om een confederale aanpak met werkgroepen uit de verschillende bestuursniveaus. Nu stel ik vast dat de federale werkgroep volledig executief is samengesteld, met name uit vertegenwoordigers van de twee coördinatoren of de betrokken vice-premiers, alsook van het federale kernkabinet, een aantal andere vertegenwoordigers en een aantal personen die de verschillende entiteiten vertegenwoordigen.

Mijnheer de minister, wordt er afgestapt van de samenstelling waarvan u voorstander was ? Door-kruist dit de zaken ? Hoe sluit dat op elkaar aan ? Een Vlaamse en een Franstalige werkgroep zouden worden gevormd door parlementsleden op instigatie van de bevoegde minister. Dit is een totaal andere samenstelling dan de federale werkgroep. Wat is de verhouding tussen de federale werkgroep en onze Vlaamse werkgroep, los van de betrokkenheid van de verschillende fracties ? Hierover moet duidelijkheid bestaan omdat we anders niet weten volgens welk scenario er wordt gewerkt. Mijn vraag is dus veeleer van principiële en praktische aard.

Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, collega's, het klopt dat ik op 31 januari laatstleden een Vlaamse werkgroep heb samengeroepen. Deze werkgroep moet de gesprekken voorbereiden die op federaal niveau zullen plaats vinden over de defederalisering van belangrijke delen van de ontwikkelingssamenwerking. Een tweede bijeenkomst vond eergisteren plaats. Het is mijn bedoeling om met deze werkgroep in een constructieve geest de Vlaamse partijen op één lijn te krijgen voor de federale gespreksronde.

Ik wil graag ingaan op de specifieke vragen die werden gesteld naar aanleiding van het persbericht

Anciaux

dat ik naar aanleiding van de eerste bijeenkomst van de Vlaamse werkgroep liet verspreiden. De N-VA is voor mij zonder enige twijfel een democratische partij. Bijgevolg wordt de tweede vraag zonder voorwerp.

Er werd gevraagd of de selectie van deze democratische partijen voor de samenstelling van de werkgroep een keuze was van de minister of van de Vlaamse regering. Toen het Vlaams regeerakkoord verleden zomer werd aangevuld, is er beslist om de werkgroep samen te stellen aan de hand van de fracties die de Vlaamse regering samenstellen. Later kwam ik met de minister-president overeen om ook de leden van CD&V uit te nodigen via de voorzitter van de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden. N-VA werd niet uitgenodigd bij de samenstelling van de Vlaamse werkgroep omdat ik aan minister-president Dewael, minister Stevaert en minister Vogels heb gevraagd twee vertegenwoordigers af te vaardigen die namens hun fractie zouden zetelen in deze werkgroep.

Ik vroeg aan de heren Borginon en Vankrunkelsven om voor de VU&ID in deze werkgroep te zetelen. Dit lijkt me een verantwoorde keuze. De heer Vankrunkelsven was van bij de aanvang een sturende kracht in het Lambertmontproces. De heer Borginon onderhandelde als toenmalig voorzitter van de VU mee over het Lambertmontakkoord, en zorgde er op die manier voor dat Vlaanderen ook tijdens deze legislatuur verdere stappen naar meer zelfbestuur kan zetten. Bovendien hebben deze mensen zich in het verleden samen met de heren Willems en Van Grembergen en mezelf beziggehouden met ontwikkelingssamenwerking.

De federale werkgroep is samengesteld op basis van een beslissing van de federale regering. Mijnheer de voorzitter, u weet dat ik uitdrukkelijk wilde vragen dat de federale werkgroep werd samengesteld op basis van de Vlaamse werkgroep, aangevuld in overeenstemming met de wensen van de Franstaligen. U noemde dit een confederale samenstelling.

De voorzitter : Hebt u daar problemen mee ?

Minister Bert Anciaux : Absoluut niet, maar op federaal niveau is daar anders over beslist. Het is positief dat de werkgroep klein is, maar het nadeel is dat de werkgroep niet is opgebouwd volgens onze wensen. Ik wens snel met de federale werkgroep te werken. Ik wil dus geen aanleiding geven tot vertraging.

Mijnheer de voorzitter, de samenstelling van de federale werkgroep verschilt enigszins van wat u juist vertelde. Er zijn twee vertegenwoordigers aangeduid door de twee vice-premiers, die ook de institutionele hervormingen in hun portefeuille hebben. Er is één vertegenwoordiger aangeduid door de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking alsmede drie door het kernkabinet. In de praktijk zal er dus wellicht één vertegenwoordiger per federale regeringspartij zetelen. Dit gebeurt bij afgeleide, vermits deze vertegenwoordigers niet namens hun partij maar namens de zonet opgesomde leden worden afgevaardigd. De Vlaamse regering heeft afgesproken dat minister-president Dewael en ikzelf, als bevoegd minister voor Ontwikkelingssamenwerking, elk een vertegenwoordiger aanduiden.

Wat is nu de link met de Vlaamse werkgroep ? Het is de bedoeling om langs Vlaamse zijde over de fracties heen tot een akkoord te komen. Zelfs indien we dit niet bereiken, zullen we toch grondig de federale werkgroep voorbereiden. In ieder geval engageren we ons opdat de twee vertegenwoordigers van de Vlaamse regering in de federale werkgroep uitdrukkelijk het standpunt van de Vlaamse werkgroep zouden vertolken. Ik streef er natuurlijk naar dat de andere drie Nederlandstalige afgevaardigden van vice-premier Vande Lanotte, van de staatssecretaris en van de premier mee dit Vlaamse standpunt verdedigen.

Vanuit het standpunt van de Vlaamse werkgroep zal ik een voorstel doen aan de Vlaamse regering, die vervolgens een standpunt zal formuleren. Dit kan hier in de commissie grondig worden besproken of voorbereid. Eenmaal de Vlaamse regering met een duidelijk standpunt naar voren treedt, zal ik het overleg met de Waalse regering en de Franse Gemeenschap organiseren. Ik ben ook van plan overleg te plegen met de heer Vanhengel, die verantwoordelijk is voor deze materie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, om tot een gelijkaardig standpunt te komen. Op deze wijze kunnen we de facto de inhoud vanuit een confederale opstelling bepalen.

Mijnheer Van Dijck, ik schuw absoluut geen kritische mensen. U sprak zonet over pottenkijkers. Ik hou niet van mensen die niets doen behalve kritiek leveren. Ik hou wel van mensen die constructieve kritiek leveren en actief meewerken. Ik wens alleen maar dat de werkgroep op de best mogelijke manier wordt samengesteld om tot een resultaat te komen. Ik vind dat ik de juiste keuze heb gemaakt met de hoger vermelde afvaardiging voor de

Anciaux

VU&ID-groep. Ik begrijp niet dat dit als ondemocratisch wordt bestempeld.

Er is op dit ogenblik nog geen ontwerprijst van over te hevelen onderdelen waarover de werkgroep zich heeft uitgesproken.

Mijnheer Hostekint, we zijn om op uw concrete vraag terug te komen, inderdaad al een tweede keer bijeengekomen. Ik heb twee afschriften van uw uitnodiging gezien. Misschien is er ergens iets misgelopen. Ik zal er vanaf nu voor zorgen dat alle vertegenwoordigers niet alleen schriftelijk maar ook telefonisch op voorhand worden gecontacteerd. De werkgroep is definitief samengesteld tijdens de laatste bijeenkomst. Toen werden er wijzigingen in de afvaardiging van CD&V en van de sp.a meegedeeld. Ik ben me ervan bewust dat u wel degelijk deel uitmaakt van de werkgroep.

De voorzitter : De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk : Mijnheer de minister, u valt blijkbaar over het woord pottenkijker. Was het dan zo moeilijk om in uw antwoord te vermelden dat u de democratische fracties had uitgenodigd ?

In het Vlaams Parlement bestaat de VU&ID nog als fractie, net zoals in de Kamer en in de Senaat. U zegt expliciet dat u de democratische partijen uitnodigt. Ik heb hoegenaamd geen probleem met de personen die worden uitgenodigd, maar u verwisselt de partij met de fractie. Ik stel vast dat we ook van het kerntakendebat worden uitgesloten. Blijkbaar is er overleg tussen de partijvoorzitters over een aantal aanpassingen, zoals de rechtstreekse verkiezing van burgemeesters. We zijn daar evenmin van op de hoogte. We zijn wel uitgenodigd voor de rondetafelconferentie Onderwijs. We zullen daar een actieve rol vervullen. Uw partijgenoot weet dat ik samen met hem dienaangaande mijn verantwoordelijkheid opneem.

Blijkaar wordt de Vlaamse werkgroep samengesteld uit leden van de democratische fracties. Ik zou het appreciëren indien dit in de toekomst ook zo zou worden verwoord. Niemand kan ontkennen dat de manier waarop de samenstelling op 1 februari 2002 is omschreven, vragen oproept over de positie van mijn partij.

De voorzitter : De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire : Mijnheer de voorzitter, ik heb het hele gesprek wat geamuseerd gevolgd. We hebben al vaak gezegd dat het cordon sanitaire rond het Vlaams Blok zou worden uitgebreid naar andere partijen die niet in het vooropgestelde kader passen. Er is eerst een onderscheid tussen democratische en niet-democratische partijen gemaakt. Nu wordt een volledig kafkaïaanse constructie opgezet. De regeringspartijen en CD&V mogen aan de vergaderingen deelnemen. In bepaalde gevallen wordt zelfs het onderscheid tussen een partij en een fractie gemaakt.

Ik vraag me af of dit een goede zaak is voor de parlementaire democratie. Of deze handelwijze tot een helderder bestuur zal leiden, is immers een heel andere zaak. De Vlaamse meerderheidspartijen moeten hier maar eens over nadenken. Ik vind het alleszins geen verstandige manier van werken. Ik begrijp niet welke meerwaarde dergelijke constructies kunnen hebben.

Deze nacht heb ik op de Nederlandse televisie een debat met de lijsttrekkers bij de gemeenteraadsverkiezingen gevolgd. De heer Fortuyn, door velen verfoeid, heeft aan dit debat deelgenomen. Hij wordt in Nederland heel anders behandeld dan wij in Vlaanderen. Eens te meer ben ik jaloers op Nederland. Wat ginds kan, is hier al geruime tijd niet meer mogelijk.

Ik stel geamuseerd vast dat het cordon sanitaire steeds groter wordt en steeds meer mensen omvat. De normale werking van een democratie met een regering en een parlement, wordt door middel van neveninstanties en werkgroepen op de helling gezet. De basis voor de selectieve uitsluiting van bepaalde partijen bestaat uit holle criteria. Kan iemand me eens uitleggen wat een niet-democratische partij precies is ? Is dit een oordeel over programmapunten of over mensen ? Betreft het hier een genetische afwijking ? Kan een vermeende niet-democraat een therapie volgen ? De Vlaamse meerderheidspartijen hebben een heel discours opgezet. Ze doen maar. Ik kijk geamuseerd toe.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Ik zou hier in persoonlijke naam een tweetal opmerkingen willen maken. Deze opmerkingen staan los van de "interne" vragen die hier al door de andere sprekers zijn gesteld.

De federale werkgroep zal bestaan uit vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap, van het Vlaams Gewest, van de Franse Gemeenschap, van de Duitstalige Gemeenschap, van het Waals Gewest en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het gaat hier telkens om één enkele vertegenwoor-

Van den Brande

diger. Dit betekent dat er twee Vlaamse vertegenwoordigers zullen zijn. Hiernaast zullen er nog vier andere vertegenwoordigers zijn. Dit kan natuurlijk niet. De indeling klopt niet. Er zullen vier Franse, Waalse, Brusselse en Duitstalige vertegenwoordigers tegenover twee Vlaamse vertegenwoordigers staan. Het probleem is zelfs nog ruimer dan de globale balans. De bijzondere werkgroep, die bij bijzondere wet is ingesteld, kan enkel op basis van het stelsel-D'Hondt worden samengesteld. Het gaat hier tenslotte om een formele, institutionele werkgroep.

Ik wil me niet mengen in de zaak die de heer Van Dijk heeft aangekaart. Het gaat me hier om het feit dat louter de Vlaamse meerderheidspartijen in de federale werkgroep zullen vertegenwoordigd zijn. Mijn fractie houdt haar beslissing voorlopig dan ook in beraad. We hebben nog niet definitief besloten om aan de Vlaamse werkgroep deel te nemen. We willen niet in een Vlaamse werkgroep zitten indien we niet zeker zijn dat we nadien niet aan de definitieve besluitvorming kunnen participeren. Dit is een kwestie van logica.

De minister weet dat de heer Sarens en ikzelf steeds tot samenwerking bereid zijn. Ten aanzien van de Costa hebben we destijds net dezelfde houding aangenomen. De opbouw van het besluitvormingsmechanisme moet evenwel duidelijk zijn. De besluitvorming moet logisch verlopen. Enkel in het kader van een "meerderheidsconcept" lijkt het huidige systeem logisch. De minister en de minister-president zullen immers afgevaardigden hebben in de federale werkgroep.

De koppeling tussen een aantal zaken is momenteel niet voldoende duidelijk. We moeten nagaan hoe we dit probleem kunnen oplossen. We moeten alleszins voor duidelijkheid kiezen.

Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Ik wil nog even kort reageren op deze laatste opmerkingen. Vragen over de samenstelling van de federale werkgroep kunnen op het federaal niveau worden gesteld. Ik kan die vragen niet namens de federale overheid beantwoorden.

Als inwoner van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest weiger ik te aanvaarden dat de vertegenwoordiger van dit gewest bij de Franstalige vertegenwoordigers wordt gerekend. De Duitstalige Gemeenschap kan trouwens ook niet zomaar bij de

Franstalige vertegenwoordigers worden gerekend. Hoewel ik begrip heb voor de gevoeligheid van dit thema, wil ik toch even opmerken dat er geen vier vertegenwoordigers tegenover de twee Vlaamse vertegenwoordigers staan. Dit is evenwel een federale aangelegenheid.

Ik heb de Vlaamse werkgroep op eigen initiatief uitgebreid. Het betreft hier eigenlijk een werkgroep van de Vlaamse regering. Ik heb de voorzitter van deze commissie en een extra vertegenwoordiger van zijn fractie op eigen initiatief uitgenodigd.

Mijn vertegenwoordiger en de vertegenwoordiger van de minister-president zullen in de federale werkgroep het standpunt van de Vlaamse werkgroep vertolken. Dit is een engagement dat we allebei zijn aangegaan.

Er worden vanuit de fracties heel wat mensen aangeduid. Dit geldt ook voor fracties die uit verschillende partijen bestaan. In dit specifieke geval gaat het slechts om een werkgroep. Er zijn momenteel heel wat werkgroepen. Ik vind het normaal dat de leden van een werkgroep in sommige gevallen door de meerderheid worden aangeduid. Niet alle werkgroepen zijn officiële aangelegenheden die onder de bepalingen van de bijzondere wet vallen.

Ik kan me voorstellen dat sommige mensen bedenkingen hebben bij de samenstelling van bepaalde werkgroepen. Die bedenkingen gelden evenwel niet voor de interne initiatieven van de Vlaamse regering.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over reis en verblijf van jongeren in ontwikkelingslanden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Ramon tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over reis en verblijf van jongeren in ontwikkelingslanden.

De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, iedereen weet dat veel jongeren zeer mobiel zijn geworden. De tijd dat onze jongeren enkel naar Frankrijk of naar het Verenigd Koninkrijk trokken, is reeds lang voorbij.

Als ik de persberichten goed heb begrepen, wil de minister deze mobiliteit bijkomend stimuleren. Hij wil jongeren tussen 16 en 25 jaar meer mogelijkheden bieden om gedurende maximaal drie maanden internationale contacten te leggen en andere culturen te ontdekken. Deze stimulans geldt zowel voor individuele als voor groepsreizen. De minister heeft hiervoor tevens in de nodige middelen voorzien. In 2002 wil hij aan dit initiatief 496.000 euro besteden. Ik heb ergens gelezen dat hij 75 percent van de reiskosten wil betalen. Elke jongere die in het buitenland verblijft zou bovendien een maandelijkse vergoeding ontvangen. Het is mogelijk dat dit algemene persbericht enige nuancering vergt. Inzake ontwikkelingssamenwerking heb ik alleszins begrepen dat de minister de jongeren wil stimuleren om in een ontwikkelingsland stage te lopen.

Ik ben zelf enigszins vertrouwd met de problematiek van de ontwikkelingssamenwerking. Ik heb in de periode van mijn eigen engagementen steeds geprobeerd om drie zaken te benadrukken. Jongeren kunnen niet van de ene dag op de andere naar een ontwikkelingsland of een onderontwikkeld gebleven land worden gestuurd. Indien ze niet grondig worden voorbereid, zullen ze na hun terugkeer in Vlaanderen misschien allerlei goedbedoelde, maar vaak ook absurde acties trachten op te zetten. Een goede voorbereiding is essentieel.

Ik heb ook steeds de wederkerigheid benadrukt. Het is een goede zaak om jongeren in het Noorden te stimuleren om naar het Zuiden te trekken. We mogen ons hiertoe evenwel niet beperken. We moeten ook aan de wederkerigheid denken. Er bestaan op dit vlak al een aantal experimenten en concrete projecten. Hierbij engageren scholen die studenten of leerlingen op een buitenlandse stage sturen, zich om een aantal mensen van ginds naar Vlaanderen te brengen. Het is uiteraard belangrijk dat die mensen goed worden ondersteund en begeleid.

Ten slotte heb ik steeds de opvolging ter plaatse benadrukt. Indien we van organisaties een bepaalde omkadering en begeleiding verwachten, moeten we hier zelf ook iets tegenover stellen.

Deze drie aspecten komen in het persbericht niet aan bod. Ik vraag me dan ook af hoe dit voorne-

men van de minister concreet zal worden uitgewerkt en opgevolgd. In de schriftelijke versie van deze vraag om uitleg heb ik naar verschillende bestaande projecten verwezen. Verschillende Vlaamse organisaties richten inleefreizen in en zorgen voor het inzetten van jongeren voor korte periodes. Een aantal van die initiatieven worden door de federale overheid ondersteund.

Aangezien dit systeem zeker eens moet worden geëvalueerd, wil ik de minister vandaag al enkele vragen stellen. Hoe wilt u dit voornemen financieren ? Betreft het hier geld van de begroting Cultuur of van de begroting Ontwikkelingssamenwerking ? Hebt u al over de voorbereiding van de jongeren nagedacht ? Hebt u in dit verband al concrete ideeën ?

Met betrekking tot de financiële consequenties wil ik er nog even op wijzen dat uitbetalingen in het buitenland niet vanzelfsprekend zijn. Ik herinner me de ellende die ik met de CJW-programma's (Coöperant Jonge Werkzoekenden) heb meegeemaakt. De constructies die toentertijd zijn opgezet, bleken in de praktijk niet werkbaar. We mogen het financiële aspect alleszins niet veronachtzamen. Wie zal de bijkomende inentings- en verzekeringskosten betalen ?

Wat de lokale omkadering betreft, vraag ik me af wat er van de lokale organisaties en groepen precies wordt verwacht. Voor welke vormen van begeleiding en opvang moeten ze instaan ? Hoe wilt u dit organiseren en financieren ?

Ik heb hier net een aantal zeer praktische vragen gesteld. Ik vind dat u hiermee bij het lanceren van een dergelijk voorstel rekening moet houden. We moeten het buskruit evenwel niet opnieuw uitvinden. Bent u van plan om met andere organisaties, instellingen of verenigingen samen te werken ?

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, er is blijkbaar enige verwarring gerezen tussen de mogelijkheden die in een reglement binnen het jeugdwerkbeleid zijn opgenomen en een optie die ik met betrekking tot de samenwerkingsontwikkeling heb genomen.

Alle elementen die de heer Ramon daarnet heeft aangehaald, maken deel uit van het reglement op het internationaal jeugdwerkbeleid. Dit subsidiereglement heeft betrekking op internationale projecten in alle landen die geen negatief veiligheidslabel hebben gekregen van het ministerie van Buiten-

Anciaux

landse Zaken. Dat heeft te maken met verzekeringen en dergelijke. Ik wil hieromtrent geen risico's nemen want ik zou natuurlijk ook willen dat de jongeren heelhuids terugkomen. De internationale projecten moeten dus ook niet noodzakelijk worden gerealiseerd in ontwikkelingslanden.

Het project werd vanzelfsprekend gefinancierd door de begroting Cultuur. Dit is het gevolg van de beleidsnota Jeugd en de motie aangenomen door het Vlaams Parlement op 15 maart 2000. In de beleidsnota Jeugd wordt enerzijds gesteld dat de internationale of interculturele uitwisseling volwaardig deel uitmaakt van het jeugdbeleid op alle niveaus, en anderzijds dat elke jongere van de mogelijkheden van een intercultureel contact moet kunnen genieten. Bij de op 15 maart 2000 aangenomen notie vroeg het Vlaams parlement : 'er over te waken opdat het uitgangspunt, met name dat elke jongere van de mogelijkheden van een intercultureel contact moet kunnen genieten ongeacht zijn sociale afkomst of scholing, ook werkelijk gerealiseerd wordt'. Door in het reglement een beurzenstelsel in te voeren voor jongeren afkomstig uit een situatie van sociale uitsluiting of armoede werd aan deze bekommernis tegemoetgekomen.

Volgens artikel 12 lid 7 van het reglement moet het project degelijk worden voorbereid zowel in het belang van de realisatie van de geplande actie als van de interculturele ervaring tijdens het project. De indieners moeten vooraf duidelijk maken hoe ze hun voorbereiding en vorming zullen aanpakken. Hiervoor moeten ze contact opnemen met VZW Jint, Grétrystraat 26, 1000 Brussel, die instaat voor de coaching van de voorbereiding en de vorming.

Daarnaast moeten de jongeren, die een subsidiebelofte hebben gekregen, voor hun vertrek deelnemen aan een ontmoetingsdag. Deze ontmoetingsdag wordt georganiseerd door VZW Jint. Jongeren ontvangen er alle noodzakelijke uitleg en steun. Na hun terugkeer moeten de jongeren ten slotte deelnemen aan een terugkomdag bij VZW Jint.

Er worden geen uitbetalingen gedaan in het buitenland. De toelage wordt voor 75 percent uitbetaald voor het vertrek. Het saldo wordt uitbetaald na de realisatie, met inbegrip van de tegenprestatie voor het project en mits voorlegging van de bewijzen van de gemaakte reiskosten. Goedgekeurde projecten kunnen binnen de budgettaire perken een toelage krijgen. Het betreft 75 percent van de internationale reiskosten alsook een maximumbe-

drag van 250 euro per maand voor verblijfs- en andere kosten in het buitenland. Dit bedrag kan nooit hoger zijn dan de kosten die in de begroting werden opgegeven. In deze begroting kunnen de kosten voor inentingen en verzekeringen vervat zitten. Het afsluiten van een ziekte- en ongevallenverzekering is trouwens verplicht voor elke jongere die een subsidiebelofte kreeg.

Voor elk project moet worden gestreefd naar een zo groot mogelijke samenwerking met plaatselijke partners, jongeren, instellingen en verenigingen zodat er ruime kansen tot intercultureel contact bestaan. Het is de bedoeling dat jongeren de samenleving leren begrijpen waarin ze terecht komen en dat ze erin kunnen functioneren. In zijn aanvraag zal de jongere moeten omschrijven waaruit deze samenwerking bestaat en met wie hij contacten heeft. Er wordt niet in bijkomende subsidies voorzien voor de ondersteuning van lokale organisaties of groepen. Voor het initiatief zal samengewerkt worden met VZW Jint, die instaat voor de coaching en begeleiding van de jongeren vooraf en voor de de-briefings na afloop van het project.

Ik heb een overzicht gegeven van alle – ook nieuwe – mogelijkheden die er bestaan op het vlak van Jeugd, Internationale Uitwisseling en Contacten omdat er in het Vlaamse Parlement nogal wat misverstanden over bestonden. Het totaalplaatje van 125 miljoen frank omvat zelfs voor ongeveer 1 miljoen euro Europees geld, alsook 600.000 euro voor heel specifieke projecten.

Ik ga even verder met het aspect samenwerkingsontwikkeling. Zoals ik reeds heb gezegd, betreft dit ook uitwisselingsprojecten, georganiseerde projecten vanuit het jeugdwerk en zelfs landelijke organisaties. Specifiek voor de uitwisseling hebben we voor 2002 inderdaad 0,5 miljoen euro voorzien. Recurrent gaat dit wat naar beneden tot ongeveer 300.000 euro.

Naast deze mogelijkheden, die zich volledig binnen het jeugdbeleid situeren, wil ik nog benadrukken dat de Zuid-Afrikaanse initiatieven als voorbeeld van mijn Jeugdwerkbeleid kunnen worden genomen. Dat valt binnen het totale budget. Ik denk hier aan het project Vorming van Zuid-Afrikaanse jeugdwerkers en het project ter ondersteuning van lokaal jeugdbeleid. Beide projecten lopen in nauwe samenwerking met de National Youth Council van Zuid-Afrika.

Ten slotte heb ik echter ook beslist om binnen de middelen van samenwerkingsontwikkeling een budget van grosso modo 600.000 euro vrij te

Anciaux

maken voor de realisatie van stageplaatsen voor jongeren in Zuid-Afrika en – terecht – ook voor Zuid-Afrikaanse jongeren hier in Vlaanderen. Het spreekt voor zich dat we nauw zullen samenwerken met onze Zuid-Afrikaanse partners.

In de workshops die vorige week plaatsvonden in Zuid-Afrika, is dit aspect met de bevoegde Zuid-Afrikaanse diensten besproken. We zetten die projecten immers op in nauwe samenspraak met onze partners in Zuid-Afrika. De projecten hebben betrekking op Onderwijs, Jeugdwerk, Cultuur en alle mogelijke aspecten die we met onze Zuid-Afrikaanse partner afspreken op vraag van de Zuid-Afrikaanse regering.

Mijnheer Ramon, de precieze modaliteiten van deze keuze worden op dit ogenblik verder uitgewerkt. Het is duidelijk dat bij de uitwerking inderdaad rekening moet worden gehouden met de punten die u aangeeft in uw vraag, zoals bijvoorbeeld verzekering, voorbereiding van jongeren, wederkerigheid en de opvolging ter plekke. Het is absoluut noodzakelijk dat de uitwerking in nauw overleg gebeurt met de afdeling Jeugd en Sport en met de VZW Jint omwille van een goede informatiedoorstroming naar de jongeren.

Mijnheer Ramon, uw uiteenzetting ging over een klein deel van het totaalpakket. Die maximum drie maand slaat alleen op dat kleine onderdeel en dus niet noodzakelijk op de stageplaats. Die maximum drie maand is niet gelinkt aan uitwisselingsprojecten die op dit ogenblik bestaan in het kader van het georganiseerde jeugdwerk of de middelen die vanuit Europa ter beschikking worden gesteld. Dit is dus niet gelinkt aan individueel of in groep, maar wel aan individueel of maximum met vier.

Uw bezorgdheid over de uitbetaling in het buitenland is terecht. Ik zoek trouwens ook voor de Vlaamse Gemeenschap een oplossing want de wisselkoersen spelen ook ons parten. Tot mijn ergernis is dit blijkbaar een algemeen probleem. Bij ons gebeurden de vastleggingen in 2001 nog in Belgische frank in tegenstelling tot de uitbetalingen in Zuid-Afrika, die in rand gebeurden. Op het einde van het jaar wordt vastgesteld dat er omwille van de schommelende wisselkoersen tot 25 en zelfs 30 procent van de middelen overblijven. Het moet toch technisch mogelijk zijn dit in rand of dollar vast te leggen zodat er het volgende jaar een grotere stabiliteit bestaat en er geen overschotten zijn.

Ik heb hier nog niet eens vermeld hoe moeilijk het is om de vergoedingen voor die buitenlandse stageplaatsen van hieruit te betalen. We zullen dit in Vlaanderen proberen op te vangen.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Ik zou de minister in de eerste plaats willen bedanken voor zijn uitgebreid antwoord. Ik heb evenwel niet veel nieuws gehoord. Binnen het jeugdbeleid bestaan er al lang uitwisselingsprogramma's.

Minister Bert Anciaux : De individuele reizen zijn nieuw. Dit geldt ook voor de stageplaatsen in het kader van de samenwerkingsontwikkeling.

De heer Frans Ramon : Ik was eigenlijk al van plan om hier nog even op terug te komen. We mogen niet de indruk wekken dat we individuele jongeren willen sponsoren. Hoewel de individuele ondersteuning mooi oogt, zou ik liever een andere dimensie van dit initiatief benadrukken.

Ik vind de stages in Zuid-Afrika een goed voorbeeld. Een poging van de minister om de wederkerigheid hier te realiseren, zou me ten eerste verheugen. Dit zou een voorbeeld voor de andere uitwisselingsprojecten kunnen worden.

Zoals de minister daarnet terecht heeft verklaard, verdient ook het sociale aspect van dit initiatief onze aandacht. Hoewel ze dit zeker zullen appreciëren, mogen we niet enkel jongeren ondersteunen die hun reis al lang hebben voorbereid. Mijns inziens moeten we ook die jongeren ondersteunen die in normale omstandigheden niet de kans hebben om een dergelijke reis te ondernemen.

Het is betreurenswaardig dat er, ondanks de goede bedoelingen, nog maar weinig werk is gemaakt van de ondersteuning van lokale groepen en hun taak. Deze ondersteuning vormt nochtans een essentieel onderdeel van uitwisselingen met ontwikkelingslanden.

Minister Bert Anciaux : Dit laatste element zit hier nog niet in. Het maakt wel deel uit van een totaalpakket voor 2002 dat we momenteel met de Zuid-Afrikaanse overheid uitbouwen.

De voorzitter : Hoewel het antwoord van de minister zeer verhelderend was, zou ik zelf nog een paar opmerkingen willen maken.

Het persbericht heeft de indruk gewekt dat de minister voor dit initiatief ongeveer 3,7 miljoen euro

Voorzitter

extra wil uittrekken. Uit zijn antwoord blijkt dat dit helemaal het geval niet is.

De minister heeft daarnet ook gezegd dat hij niet met een opgeheven vingertje wil zeggen wat mensen wel en niet moeten doen. Ik vind dit een uitstekend uitgangspunt. Ik vraag me evenwel af of het opzetten van een dergelijk ondersteuningsprogramma dit voornemen niet tegenspreekt. Zal de creativiteit en de mondiale ingesteldheid van de jongeren deze buitenlandse reizen sowieso al niet stimuleren ?

Tijdens de geplande evaluatie zullen we de inhoud en de toegevoegde waarde van het ondersteuningsprogramma onderzoeken. Het inlassen van een zinvol evaluatiemoment lijkt me dan ook essentieel.

Minister Bert Anciaux : Hoewel ik de evaluatie met plezier zal afwachten, wil ik er hier toch nog even op wijzen dat de leden van de commissie voor Cultuur, Media en Sport eensgezind hebben verklaard dat deze ondersteuning een onderdeel van het nieuwe decreet op het landelijk jeugdbeleid vormt.

We moeten iedereen de kans bieden om interculturele contacten aan te gaan. Ik ben er rotsvast van overtuigd dat dit de openheid en de verdraagzaamheid in onze samenleving zal verbeteren. Ik heb trouwens vernomen dat zelfs de economische wereld om jongeren met dergelijke ervaringen vraagt.

De voorzitter : Het mag echter geen "glijmiddel voor de economie" worden. De culturele ambassadeurs en dergelijke zijn net om die reden afgeschaft. Ik merk dat bepaalde mensen tot inkeer zijn gekomen.

Minister Bert Anciaux : Ik ben helemaal niet tot inkeer gekomen. Ik heb enkel vastgesteld dat de eco-

nomische wereld geïnteresseerd is in jongeren met dergelijke ervaringen. De culturele samenhang van onze samenleving blijft evenwel mijn belangrijkste uitgangspunt.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer de voorzitter, ik ben helemaal niet tegen dit initiatief. Ik denk in dit verband aan de leerlingeninstituten van de Duitse fabrieken. Deze instituten bestaan al sinds de tijd van kanselier Bismarck. Ik vind dat de Vlaamse jongeren de kans moeten krijgen om een jaar stage te lopen in de technisch hoogstaande Duitse bedrijven.

De minister heeft het daarnet over gevaarlijke landen gehad. Ik zou graag eens een lijst van die gevaarlijke landen krijgen. We moeten namelijk opletten. De afgelegen streken van Zuid-Afrika zijn zeer gevaarlijk. Johannesburg is momenteel zelfs de gevaarlijkste stad ter wereld. Ik betreur dit ten zeerste.

Minister Bert Anciaux : Ik herhaal hier nogmaals dat het criterium van de onveilige landen enkel voor individuele reizen geldt. Voor stages en georganiseerde uitwisselingen vanuit het georganiseerd jeugdwerk gelden ook heel andere criteria.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken hanteert vrij objectieve criteria om de veiligheid van een land te bepalen. Iedereen kan die criteria opvragen. Hoewel ik vermoed dat er over deze criteria weinig discussie is, kan de minister van Buitenlandse Zaken hierover worden geïnterpelleerd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.44 uur.*
